

Herziening NHG-Behandelrichtlijn Infectieuze balanitis vanaf 12 jaar

Goede hygiëne volstaat meestal bij balanitis

Lisette Verlee, Margriet Bouma

Spoelen zonder gebruik van zeep helpt bij infectieuze balanitis meestal voldoende.

Foto: iStock

In de herziene NHG-Behandelrichtlijn Infectieuze balanitis vanaf 12 jaar gaat het niet alleen om het beleid bij candida-balanitis, maar ook om het beleid bij [an]aerobe balanitis. Vaak volstaat het geven van adviezen over goede hygiëne van glans en voorhuid.

De behandelrichtlijn vervangt de Farmacotherapeutische Richtlijn Candida-balanitis uit 2003. Balanitis is een verzamelnaam van een aantal erythemateuze, al of niet erosieve inflammatoire laesies van het slijmvlies van de glans penis. Balanitis kan veroorzaakt worden door candida, aerobe of anaerobe bacteriën (vaker aeroob), soa, niet-infectieuze oorzaken (zoals trauma, automutilatie, allergische reactie) en kan ook bestaan bij een huidaandoening. De behandelrichtlijn richt zich vooral op diagnostiek en beleid bij candida-balanitis en balanitis ten gevolge van andere verwekkers dan candida.

KLINISCH BEELD

De diagnose kan worden meestal worden gesteld op basis van het klinisch beeld. Overweeg om het bloedglucose te bepalen en onderzoek te doen naar overige oorzaken van immunosuppressie bij ernstige, recidiverende of persisterende balanitis. Overweeg dan ook afname van kweken met resistentiebepaling. Verricht bij risico op soa of aanwijzingen daarvoor aanvullend onderzoek naar soa.

In veel gevallen volstaan adviezen over en goede hygiëne van glans en voorhuid om de klachten bij balanitis weg te nemen. Start met medicamenteuze behandeling als spoelen onvoldoende verbetering geeft, of sprake is van ernstige klachten. De behandeling hangt af van de vermoedelijke oorzaak en kan bestaan uit een antimycoticum of antibioticum. De differentiaaldiagnose is uitgebreid. Overleg met of verwijst een patiënt naar de dermatoloog bij twijfel over de diagnose of onvoldoende reactie op medicamenteuze (proef)behandeling(en) voor nadere diagnostiek en behandeling. Deze behandelrichtlijn sluit aan bij de NHG-Standaard Het soa-consult en de Multidisciplinaire Richtlijn Seksueel Overdraagbare Aandoeningen. De diagnostiek en het beleid van balanitis bij kinderen onder de 12 jaar valt buiten de scope van deze behandelrichtlijn. Bij deze groep wordt balanitis vaker veroorzaakt door een niet-infectieuze oorzaak, zoals fimosis. ■

Verlee L, Bouma M. Herziening NHG-Behandelrichtlijn Infectieuze balanitis vanaf 12 jaar. Huisarts Wet 2018;61:DOI:10.1007/s12445-018-0379-6.
NHG, afdeling Richtlijnontwikkeling en Wetenschap, Utrecht: L. Verlee, wetenschappelijk medewerker, l.verlee@nhg.org, M. Bouma, senior wetenschappelijk medewerker.